

Expediente IET: P-20-543
Proxecto: Parque eólico Orballeira
Concellos: Quiroga (Lugo); A Rúa e Vilamartín de Valdeorras (Ourense)
Promotor: Sinagra Investments, S.L.

INFORME DE IMPACTO E INTEGRACIÓN PAISAXÍSTICA

De acordo co artigo 37.1 da Lei 21/2013, do 9 de decembro, de avaliación ambiental, e co artigo 11.3 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, con data do 25/03/2022 o Servizo de Enerxías Renovables e Eficiencia Enerxética da Vicepresidencia segunda e Consellería de Economía, Empresa e Innovación somete a informe do Instituto de Estudos do Territorio (IET) documentación relativa ao proxecto Parque eólico Orballeira.

1. Antecedentes:

Con data do 02/11/2020 o Instituto de Estudos do Territorio emitiu un informe sobre este proxecto, no marco do procedemento de avaliación de impacto ambiental ordinaria. Nese informe indicábase que o estudo de impacto ambiental (EIA), de acordo co artigo 11.1 da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, tiña que incorporar un estudo de impacto e integración paisaxística (EIIP), debendo o seu contido axustarse ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008 e nos artigos 26 e seguintes do Regulamento da Lei 7/2008. Ademais facíanse unha serie de consideracións sobre os posibles efectos das infraestruturas na paisaxe e se indicaban distintos criterios e recomendacións encamiñados a minimizar os impactos e acadar unha mellor integración paisaxística do proxecto.

2. Marco legal:

Consonte co artigo 15 da Lei 1/2021, do 8 de xaneiro, de ordenación do territorio de Galicia, e co artigo 28 do Decreto 244/2011, do 29 de decembro (modificado polo Decreto 42/2019, do 28 de marzo), o Instituto de Estudos do Territorio (IET) é o órgano competente para emitir este informe en materia de paisaxe, de acordo co que para tal efecto establecen os artigos 32 e 33 do Regulamento para o desenvolvemento da Lei 7/2008, do 7 de xullo, de protección da paisaxe de Galicia, aprobado polo Decreto 96/2020, do 29 de maio (RLPPG).

En desenvolvemento da Lei 7/2008 aprobáronse o Catálogo das paisaxes de Galicia (Decreto 119/2016, do 28 de xullo) e as Directrices de paisaxe de Galicia (Decreto 238/2020, do 29 de decembro).

De acordo co artigo 11.1 da Lei 7/2008, todos os proxectos que deban someterse a declaración de impacto ambiental deberán incorporar no estudo de impacto ambiental un estudo de impacto e integración paisaxística (EIIP), como documento específico no que se avaliarán os efectos e impactos que o proxecto poida provocar na paisaxe e as medidas de integración paisaxística propostas. O contido do EIIP debe axustarse ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008 e nos artigos 26 e seguintes do RLPPG.

3. Descrición do proxecto e contido do estudo de impacto ambiental:

A documentación que se somete a informe é o estudo de impacto ambiental (documento con data de decembro 2021) e un arquivo en formato *shapefile* (con data do 04/10/2021) coa representación gráfica das infraestruturas e instalacións do parque eólico.

O proxecto consiste na instalación do parque eólico Orballeira composto por 5 aeroxeradores e a súa infraestrutura asociada (camiños de acceso e servizo, plataformas de montaxe, gabias para a rede eléctrica e de comunicacións, centro de seccionamento e medida, e unha torre meteorolóxica). Os aeroxeradores terán 6,6 MW de potencia unitaria, cunha altura de buxa de 135 metros, e un diámetro de rotor de 170 metros. A torre meteorolóxica acadará unha altura de 135 metros. O centro de seccionamento consta dun edificio prefabricado de formigón cunha dimensións de 7,2 metros de lonxitude, 3 metros de fondo e 2,7 metros de altura. A lonxitude total dos camiños do parque é de 10.784 metros, dos que 6.133 metros son de nova execución e 4.651 metros corresponden a pistas existentes que será necesario acondicionar. As gabias de cableado acadan unha lonxitude total de 5.830 metros.

O proxecto presenta modificacións respecto ao informado o 02/11/2020. Instalaranse aeroxeradores de maiores dimensións (antes tiñan 105 metros de altura de buxa e 150 metros de diámetro de rotor) pasando o número total de máquinas de 12 a 5. Cabe salientar que as infraestruturas proxéctanse nunha nova localización ao leste da prevista anteriormente.

O estudo de impacto ambiental inclúe un EIIP como documento específico (anexo D).

4. Características da paisaxe afectada polo proxecto:

De acordo co Catálogo das paisaxes de Galicia, o proxecto localízase na grande área paisaxística Ribeiras Encaixadas do Miño e do Sil, na comarca paisaxística Valdeorras. As áreas de especial interese paisaxístico (AEIP) máis próximas son a AEIP-05-07 Paradaseca-Val do Río Soldón, a uns 3 km ao noroeste, a AEIP-05-15 Cernego, a 3,3 km ao leste, e a AEIP-05-14 Montefurado, a 5,3 km ao suroeste. Máis lonxe aparecen a AEIP-01-20 Os Tesos de Montouto a 7,3 km ao norte, a AEIP-02-02 As Ermidas-Val do Bibei a 9,4 km ao sur, e a AEIP-02-01 Val do Río Navea, a 9,8 km ao suroeste. En relación aos miradoiros, os máis próximos sitúanse ao sur e son os de O Barranco do Rubio, a 1,5 km e o Mirador da estrada de Roblido a 2,3 km. Máis lonxe localízanse o miradoiro de Monte Furado, 6,4 km ao suroeste; Miradoiro de Bustelo, 8,6 km ao noroeste; Miradoiro de Campodola-Quiroga, 12,3 km ao noroeste, e o de Pena Folenche a uns 13 km ao suroeste. En relación a outros valores recollidos no Catálogo, o Camiño de Santiago (Camiño de Inverno) discorre a 3,1 km ao sur do parque.

As infraestruturas do parque eólico conforman unha aliñación seguindo os cumios no sector meridional da serra do Cereixido, dende o Alto da Fraga da Cerva ata as proximidades do Alto da Cabeza, no límite entre os concellos de Quiroga e A Rúa. Trátase dunha paisaxe montañosa, con altitudes entre os 1.000 e 1.200 metros, labrada por numerosos regatos que descenden encaixándose nas ladeiras formando profundos vales de pendentes acusadas ata verter as súas augas no río Sil. Nas serras predominan as repoboacións forestais de piñeiros e eucaliptos mesturadas con zonas de matogueira e rochedo. A vexetación arbórea autóctona aparece formando pequenos bosques de ribeira nas cabeceiras e nas marxes dos cursos fluviais. Nesta contorna existen numerosas pistas abertas como devasas, ou para dar acceso ás zonas de aproveitamento forestal. Os núcleos rurais, que aparecen dispersos ao redor do parque, son de pequeno tamaño, amosan unha estrutura compacta e atópanse rodeados de terras de cultivos e soutos. Os máis próximos serían Cereixido, a 1,5 km ao norte do aeroxerador O-1, e os de Feais e Roblido a 2,2 km de distancia do aeroxerador O-1 e O-5 respectivamente. As poboacións de maior entidade, máis próximas ao parque son as vilas de

A Rúa e Petín, situadas a 3,5 km e 4,5 km ao sur, respectivamente, e en dirección sueste aparecen a 7 km Vilamartín e O Barco a uns 12 km. En dirección oeste, aproximadamente a unha distancia de 12 km localízanse as vilas de Quiroga e Ribas de Sil. As principais vías de comunicación correspóndense coa estrada nacional N-120 e as autonómicas OU/LU-933, OU-603, OU-602 e a OU-533.

5. Análise do EIIP, dos efectos do proxecto sobre a paisaxe e das medidas de integración paisaxística:

O EIIP consta dunha diagnose do estado actual da paisaxe tomando como referencia o contido do Catálogo das paisaxes de Galicia, un estudo da calidade e a fragilidade visual do ámbito, calcúlanse as cuncas visuais dos aeroxeradores e se analiza a visibilidade apoiándose en montaxes fotográficas, identifícanse e valóranse os impactos e se describen as medidas preventivas e correctoras adoptadas para minimizalos. Respecto á descrición das características básicas do proxecto, o EIIP remítese ao contido do EslA. Finalmente incorpora un apartado de xustificación do cumprimento das Directrices de paisaxe. Polo tanto, o EIIP inclúe en xeral os contidos esixibles de acordo co artigo 11.2 da Lei 7/2008, e cos artigos 26 e seguintes do RLPPG.

Segundo a análise de visibilidade realizada no EIIP para un radio de 15 km, as infraestruturas do parque eólico serán visibles desde distintas AEIP, dende os miradoiros máis próximos e dende un tramo de aproximadamente 15 km de lonxitude do Camiño de Santiago (Camiño de Inverno). Así mesmo, os aeroxeradores terán incidencia visual sobre os núcleos rurais, principalmente sobre aqueles situados máis próximos como os de Cereixido, Feais e Roblido e os núcleos urbanos, especialmente os de A Rúa, Petín e O Barco. O proxecto provocará, polo tanto, un impacto paisaxístico derivado da intrusión visual das infraestruturas do parque, principalmente os aeroxeradores e a torre meteorolóxica, por situarse en posicións elevadas, dominantes no relevo, o cal lles confire unha alta visibilidade, e por tratarse de elementos alleos á paisaxe natural. Estes impactos veranse incrementados pola sinerxía con outros parques eólicos que, segundo os datos do Rexistro eólico de Galicia, se atopan en tramitación, autorizados ou en funcionamento na contorna do proxecto. Os máis próximos localízanse a 1,4 km ao sueste, e outro a 3,3 km ao nordés; ambos en tramitación.

Respecto ás medidas de integración paisaxística previstas no EIIP, poden considerarse en xeral adecuadas.

6. Conclusión:

Polo que atinxe ao contido do EIIP, este considérase completo e axustado ao disposto no artigo 11.2 da Lei 7/2008 e nos artigos 26 e seguintes do RLPPG.

O principal impacto paisaxístico deste proxecto será a incidencia visual producida polos aeroxeradores, que pola súa forma e altura, serán visibles desde unha ampla extensión de terreos e a longas distancias; esta incidencia perdurará durante todo o tempo no que estean presentes as instalacións, e verase incrementada polo efecto sinérxico derivado da presenza doutros parques eólicos na contorna. Neste caso, entre as áreas afectadas pola incidencia visual caben destacar os núcleos de poboación, rurais e urbanos, mencionados no apartado anterior, as AEIP e os miradoiros próximos, e o Camiño de Santiago (Camiño de Inverno). Esta incidencia visual non supón un impacto crítico, aínda que non pode ser mitigada con medidas correctoras agás nos núcleos rurais. A este respecto, no caso de que exista unha manifesta

preocupación social polo impacto visual dos aeroxeradores, deberán adoptarse as medidas necesarias para reducir ou mitigar o seu impacto visual, estudando a posibilidade de realizar plantacións arbóreas con especies autóctonas nas proximidades dos núcleos, de consenso cos seus habitantes (DX.20.c).

En todo caso, de acordo co artigo 30.3 do RLPPG, as medidas de integración paisaxística deberán quedar oportunamente recollidas no proxecto.

José Luís Álvarez Vicente
Xefe do Servizo de Planificación da Paisaxe

José Antonio Serantes Barbeito
Director do Departamento Técnico de Estudos

Visto e conforme, Enrique Luís de Salvador Sánchez
Director do Instituto de Estudos do Territorio

(Na data da sinatura electrónica)

